

ARADI KÖZLÖNY

52. évfolyam, 257. szám.
1937. november 13 szombat.

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Arad, Bulev. Regele Ferdinand 4.

Bedaux

Ez a név járta be a világsajtót az elmúlt napokban. Ez a név volt az, amely miatt kétségessé vált, hogy Anglia egyik legelőkelőbb gentlemanje, a windsori herceg, az angol birodalom egykori uralkodója elutazik-e Amerikába, ahol tudvalevőleg az ottani munkáskérdéseket akarta tanulmányozni. Épp az amerikai munkásság volt az, amelynek magartása kétségessé tette a windsori herceg amerikai utját, mert ez a munkásság tiltakozott a herceg utitársának, Charles Bedaux mérnöknek személye ellen.

Ki is tulajdonképpen ez a francia mérnök? Vagy talán inkább: mi is az a Bedaux-rendszer? Mindenek előtt le kell szögezni, hogy a francia mérnök rendszere nem eredeti. Bedaux egyszerű követője azoknak az amerikai ipari szervezőknek, akik racionalizálni akarták az iparvállalatok munkamenetét. Ezek között a legismertebb a Taylor rendszer amelyet Frederic Taylor amerikai mérnök vezetett be. Taylor kiszámította a munkások mozdulatainak idejét, a munka tevékenységét racionalizálta és bevezette a prémiumrendszert. A Taylor által kidolgozott munkaterv egyik lényeges pontja az volt, hogy a munkás nem óráért, hanem akkordért kap, vagyis nem a járt fizetik. Taylor azonban nemcsak akkordért adott a munkásoknak, hanem prémiumot munkaidő, hanem a munkateljesítmény alapján fizetett azoknak, akik időt takarítottak meg, vagyis egy meghatározott munkát az addiginál rövidebb időn belül végeztek el. Emellett Taylor jutalmakat adott azoknak a munkásoknak is, akik a munkaeszközök kimelésével vezettek és akik az áru minőségét emelték. A rendszernek célja az volt, hogy a munkás maximális teljesítményt érjen el.

Bedaux mérnököt az a cél vezette rendszere összeállításában, hogy megállapítsa: mennyi munka-energia rejlik egy bizonyos árucikk elkészítésében. Így tehát meg akarta mérni ezt az energiát és olyan mértékegységet akart felállítani, mint amellyel például a villanyáramot mérik. Ennek céljából megmérte a munka gyorsaságát és azt, hogy a munkás annak elvégzésekor mennyi energiát veszít. A „Bedaux” tehát az a mértékegység, illetve a munkának az az értéke, amelyet egy normális munkaerővel rendelkező ember normális körülmények között egy perc alatt elvéggez. A szükséges munkaidőt stopperórákkal történő felvétel által eszközlik egyben azonban azt bizonyos mértékben meghosszabbítják, mert szemelött terejék az közben fellépő fáradtságot. A munkás gyorsabb munka esetében prémiumot kap, de az időnyereség által elért többlet értékét csak háromnegyed részben fizetik ki neki. A fenn maradt negyed részt az ellenőrző személyzet jutalmazására és a műhely munkafeltételeinek javítására fordítják. Ezt azzal indokolják, hogy a jobb munka-eredmény nem kizárólag a munkás érdeme, hanem a munka jó megszervezésének tudható be.

Azoknál az üzemeknél, amelyek Bedaux rendszerét bevezették ugynevezett Bedaux mérnököket alkalmaznak, akiknek az a feladata, hogy az üzem racionalizálását elvégezzék és a Bedaux rendszer alapján a bér-egységeket megállapítsák. Az ilyen üzemekben tehát a kereskedelmi vezetés helyét a technikai vezetés foglalja el.

A Bedaux rendszer mellett és ellen szá-

A kormányválság utolsóelőtti fejezete:

Pénteken véget értek a tájékoztató királyi kihallgatások

— A szenátus és képviselőház elnökei után az uralkodó Mihalacet fogadta —
Ülésezik a nemzeti-parasztpárt és a liberális párt vegrehajtó bizottsága —

Gusti vezető nemzeti-parasztpárti politikus repülőgépen tért haza Párisból

Már a kora délutáni órákban hatalmas tömeg gyűlt össze a királyi palota előtt és izgatottan lesték a királyi kihallgatásra érkező politikusokat. Amidőn a belpolitikai élet ismert alakjai feltűntek, a tömeg zúgással vagy éljenzéssel adott kifejezést érzelmeinek.

Averescu marsall délután három órakor érkezett meg a királyi palotába. Az uralkodó egy óras kihallgatáson fogadta. Saveanu gépkocsija pontosan négy órakor gördült a palota bejárata elé. Kihallgatása háromnegyed óra hosszat

tartott. Négy órakor ugyancsak királyi kihallgatásra jelentkezett Lapedatu, a szenátus elnöke is. Délután öt órakor hagyta el ő is a palotát.

Ion Mihalache, a nemzeti parasztpárt elnöke Lapedatu távozása után, tehát délután öt órakor érkezett meg. Az összegyűlt meleg ünneplésben részesítették az érkező politikust. Öfelsége pontosan öt óra 15 perckor fogadta Mihalacet, aki háromnegyed órát tartózkodott a kihallgatási teremben.

Mihalache: Kihallgatásom egyetlen láncszem a most folyó királyi kihallgatásokban

Amidőn a nemzeti parasztpárt elnöke megjelent a palota előcsarnokában, az újságírók tömege megrohanta és kérdésekkel ostromolta. Mihalache azonban nem volt hajlandó nyilatkozni.

Az újságírók tömegéből kibontakozva, a gépkocsijába ült, de a tömeg az autót is körülvette. A gépkocsi vezető erős túlköléssel, lassan indította meg a gépkocsit, de

így sem tudta elkerülni, hogy valakit el ne gázoljon.

Egy fiatalember került a kerekek alá, azonban kisebb sérülésekkel menekült. A legközelebbi gyógyszerárban kötötték be horzsolásait.

A tömeg rokonszenv tüntetést rendezett Mihalache távozása alkalmával is. Az újságírók, akik nem akartak belenyugodni, hogy a nemzeti parasztpárt elnöke ne nyilatkozzék a királyi kihallgatás eredményéről, a lakásán is ostromolták. Mihalache ekkor szűkszavuan nyilatkozott:

Az Aradi Közlöny késő éjszakai telefon-tudósítása Bucurestiből

A késő éjszakai órákban szerkesztőségünk telefonbeszélgetést folytatott bucurestii tudósítónkkal. Jelentése szerint a belpolitikai helyzet még mindig nem tisztázódott.

A kibontakozás csak a holnap nap folyamán várható.

A liberális párt intézőbizottsága még a délután folyamán tanácskozássra gyűlt össze. A megbeszélés még a késő éjszakai órákban is

— A királyi kihallgatáson való jelentkezésem nem jelent semmi különöset. Egyetlen láncszem a most folyó királyi kihallgatásokban. A tárgyalások még mindig folyamatban vannak.

Ülésezik a nemzeti parasztpárt és a liberális párt vegrehajtó bizottsága

Mihalache ezután jelentést tett a nemzeti parasztpárt vegrehajtó bizottságának, hogy Dimitrie Gusti, aki a párisi világkiállításon a román csarnok képviselője, ma reggel repülőgépre ült és a kora esti órákban érkezett meg a fővárosba.

A liberális párt intézőbizottsága — a fontos politikai eseményekre való tekintettel, — ma Tătărescu lakásán megbeszélésre gyűlték össze.

tart. A nemzeti parasztpárt intézőbizottsága szintén összeült, hogy a fontos belpolitikai eseményeket megtárgyalják. A tanácskozás lapzártakor is folyik.

Érdekes esemény, hogy D. Gusti tanár repülőgépen érkezett meg Párisból. Gusti tanárt, — mint ismeretes — a nemzeti parasztpárt uralomrajutása esetén a közoktatásügyi miniszter tisztségére kombinálják.

mos érv hangzott el. Kétségtelen, hogy a rendszer legnagyobb ellenségei a szakszervezetek köréből kerülnek ki. A szakszervezetek legfőbb érve az, hogy a Bedaux rendszer, amely az üzemi termelés szempontjából előnyös lehet ugyan, nem törődik a munkás egészségével és munkakörülményeinek tiszta kihasználásához vezet. Rosszallják a szakszervezetek a Bedaux rendszernek azt az egyik gyakorlott módozatát is, hogy versenyeket rendeznek a munká-

sok között. Ebben a munkások közötti szolidaritás veszélyeztetését látják. A Londonban 1936-ban rendezett szakszervezeti kongresszus határozottan Bedaux rendszere ellen foglalt állást. Hasonló szempontok vezették nyilvánvalóan az amerikai szakszervezeteket is, amikor a windsori herceg tervezett utjával kapcsolatban Bedaux elterjedt fordultak és ezáltal kétségessé tették Anglia egyik legelőkelőbb gentlemanjének amerikai látogatását.

Japán újból visszautasította a kilenchatalmi értekezlet meghívását

— Ma átnyújtották a válaszjegyzéket a belga követnek —

London, november 12. Hirota japán külügyminiszter ma átnyújtotta Tokióban a belga követnek Japán választ a kilenchatalmi értekezletre szóló meghívására. A külügyminiszter ma hangsúlyozta, hogy a kilenchatalmi egyezmény megkötése óta lényegesen változott a helyzet, ami nagy mértékben annak tudható be, hogy a kommunista internacionálé befolyása megnövekedett és ez a befolyás egyre inkább érezhető a nankingi kormányban.

Brüsszeli jelentés szerint Japán elutasító választ lehetetlenné teszi, hogy Japánnal a brüsszeli konferencia keretein belül folytassanak tárgyalásokat.

A japán válasz elutasító hangja és merev megszövegezése nagy izgalmat okoz a kilenchatalmi értekezlet résztvevői körében. Normann Dawis amerikai főmegbízott Eden angol külügyminiszterrel tárgyalt az új helyzetről, majd Eden az angol dominiumok megbízottaival tanácskozott.

A japán kormány válasza pénteken a késő délutáni órákban még nem érkezett meg a küldöttségekhez. Az az általános vélemény, hogy a japán kormány magatartásának következményeképpen

Normann Dawis kénytelen lesz lemondani a Japánhoz intézendő újabb felhívás teréről.

A meghívásra adott merev elutasítás a helyzet újabb megfontolását teszi szükségessé és a küldöttségeknek át kell vizsgálniuk az eddig végzett munkát s a kínai-japán konfliktus egész anyagát, különös tekintettel a japán válaszjegyzékre. Annyi bizonyos, hogy szó sem lehet a tanácskozások szombati befejezéséről.

Japán elutasító válaszáról eddig egyedül Wellington Koo nagykövet nyilatkozott és a következőket mondta:

— A tokiói kormány válasza igen súlyos csapást jelent az értekezlet további munkálatai-

ra. A japán kormány ugyátszik nem akar tudomást venni arról a mérsékelt hangról, amely az értekezlet minden tagja részéről megnyilvánult. Ez a válasz mondhatom, hogy

arcuicsapást jelent az egész értekezlet számára.

UTOLSÓ SZÁL EMBERIG VED-
TEK SANGHAIT.

A japán csapatok ma délelőtt Sanghait végleg birtokukba vették. Megtörték annak a kínai zászlóaljnak az ellenállását, amely eddig a rakodóparton védekezett és azután kitűzték a vámpéltre a japán zászlót.

MÉG ÖT ÉVIG TART A HÁBORU.

Léon november 12. Matsui tábornok, Shanghai japán katonai parancsnoka kijelentette, hogy nincs meg a várt remény az együttműködésre a sanghaji idegen hivatalos körökkel. Ez a kijelentés pámi rémületet idézett elő a sanghaji értéktözsén.

Tözsdekörökben a nemzetközi negyed fegyveres megszállásától tartanak,

amely súlyos bonyodalmakat okozna. Matsui tábornok, amikor csütörtökön este egy értekezleten megkérdezték tőle, hogy meddig tarthat el a háboru, így felelt:

— Csang-Kai-Sek azt mondta, hogy öt évig tart. Ezt a jóslatot elfogadhatjuk.

A kínai félhivatalos jelentés szerint Shanghai utolsó kínai védő őrsége, négyezer katona, az utolsó szál emberig elpusztult.

Japán hivatalos jelentés szerint a légi haderő egységgel bombázták Csinant, Shantung tartomány fővárosát. Politikai körökben valószínűnek tartják, hogy ez a támadás bevezetése a Shantung tartományban meginduló általános japán offenzívának.

Ha valaki meghűlt
vagy fáj a feje csak

JAWOL-t

használhat
kiváló idegcsillapító

Egy aradi iparüzem tűzkárának epilogusa

Megirtuk, hogy vasárnap kigyulladt az aradi „Alba” keményítőgyár, amelynek tulajdonosa Feldmesser Lajos. A gyár 250 ezer leire volt biztosítva és a kárbecslők megállapítása szerint a száritó üzemben és a mellette levő helyiségben, ahol értékes gépek nyernek elhelyezést, információink szerint mintegy 550 ezer leinyi kárt okozott a tűz. Az ügyben feljelentésre a rendőrség vizsgálatot indított és a kihallgatásokról felvett jegyzőkönyveket áttették az ügyészségre. Kihallgatták Feldmesser Lajost és Mátyást, akiknek jogi képviselőt Lazar Augustin dr. ügyvéd, volt aradmegevei prefektus látta el. Lazar dr. jogi érvelései következtében az ügyészség nem látta szükségesnek semmiféle intézkedés fokanatosítását, úgyhogy a kihallgatás után a gyár tulajdonosa eltávozott az ügyészségről.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

A kék gyémánt titka

Írta: Jacques Constant.

Mme Arsy elragadtava állapította meg, hogy ruhája általános csodálatot keltett és a nászmenet elvonulása két óra öt percig tartott. Ma volt ugyanis Lucienne Arsynak, az ismert bankár lányának esküvője Jacques de Vraucourt bányamérnökkel. A szertartás után a család barátai — alig kétszázan! — a Rue de Solférinon levő palota szalonjaiban gyűltek össze „meghitt” löncse. A nászajándékokat az óriási műteremmel szomszédos szalonban üvegszekrényekben állították ki. Pompás kínai porcellánok, remek ezüstök, ékszerek váltották ki a vendégek irigységét, de természetesen minden nászajándék között első helyen állt ThomasMannekennek, az amszterdami nagybácsinak nászajándéka: egy pompás kék gyémánt, amely sötétkék bársonyalapon szikrázott egyik üvegszekrényben. A vendégek, főleg a hölgyek, alig akarták levenni szemüket a villogó kőről, de azután a líkőrök, a borok, a pezsgő megtették hatásukat és egy jazz hangjai mellett a társaság táncolni kezdett. Jacques de Vraucourt éppen érzelmes tangót táncolt csinos feleségével, mikor az ajándékok őrzésére kirendelt inas a terembe rontott:

— A kék gyémánt! — lihegte. — Eltűnt a kék gyémánt!

Mindenki átrohant a szalonba. Az egyik vitrint csakugyan felfeszítették és a kék gyémántnak hűlt helye volt. Arsy, akit a botrány jobban bántott, mint a kő eltűnése, felelőségre vonta az inast, aki hebegve vallotta be, hogy miután a szalon teljesen kiürült, néhány percre kiment, hogy valamit egyék. Mire visszatért, a gyémánt már nem volt a helyén. A portás határozottan kijelentette, hogy az épü-

letet senki se hagyta el. Ilyenformán nyilvánvaló volt, hogy a gyémántnak és tolvajának még mindig itt kell lennie. A bankár habozás nélkül kijelentette, hogy ilyen körülmények között nem marad más hátra: mindenki gyanus lehet, tehát mindenkit meg kell motozni.

— Hogyan? Megmotoznak bennünket? — méltatlankodott Saint-Benoist márkiné s a többi vendégek között is sokan megbotránkozva tiltakoztak. A szép Léonce Granvillers például, ez a férfi, aki úgy kozmetikalta magát, mint valami nő, egyenesen idegrohammal fenyegetőzött és máris ájulni készült.

Tíz percig tartott, amíg a detektívek megérkeztek. Sem addig, sem azután nem került elő a gyémánt. A kínos motozást végrehajtották: teljesen eredménytelenül. Ha csak nem volt eredmény az, hogy a vendégek egy része halálosan megsértődött. Arsy még aznap közleményt juttatott el a lapokhoz: 50.000 frankot tűzött ki a gyémánt megtalálására. Lucienne Arsy megválaszolta a követ és Olaszországba utazott nászútra. Mme Arsy pedig belebetegedett a botrányba, amelynek egész Párisban híre ment.

Öt napig nem történt semmi. Öt nap múlva Arsy bankár levelet kapott Mousset professzortól a Rabelais-kórházból, hogy sürgősen beszélni akar vele. A bankár, aki a professzor nevét csak hírhől ismerte, tönregett, mi dolga lehet vele. Mikor a kórházba érkezett, azonnal a professzorhoz vezették.

— Uram, kezdte a professzor — volna szíves az eltűnt kék gyémántról pontos leírást adni?

Arsy megadta a gyémánt pontos leírását, mire a professzor nevetve előhuzott zsebéből egy kis kartondobozt, kinyitotta és az elképedt bankár elé tette az eltűnt gyémántot. Arsy hiába faggatta: a professzor kijelentet-

te, hogy a tolvaj nevét hivatalos titokként őrzi, az orvosi titoktartás kötelezi rá, hogy ne árulja el. De ennyit mondott:

— A tolvaj, mert, ugy-e, valaki csakugyan ellopta a követ, nagyon kinosan érezte magát, mikor tudta, hogy motozás lesz. Tehát lenyelte a követ, mint egy strucc és nyugodtan türte, hadd motozzák meg. Még aznap éjjel igen rosszul érezte magát. Reggelre magas láza lett, engem hivatott, megvizsgáltam, vakbélgyulladást állapítottam meg nála. Behozattam, megoperáltam és egy bélredőjében megtaláltam ezt a követ. Gondosan fertőtlenítettem, nyugodtan átveheti. Sajnos, mondom, a beteg nevét nem árulhatom el.

Arsy szépen megköszönte a követ. De nem hagyta annyiban a dolgot. Feltűnés nélkül nyomozni kezdett és alig négyheti szimatolás-tapogatás után megállapította, hogy a tolvaj nem lehet más, mint Léonce Granvillers. Megállapította, hogy Granvillers az esküvő után való nap eltűnt lakásáról, csak három hét múlva jelent meg otthon és akkor feltűnően sápadt és sovány volt. Arsy nem tett följelentést a rendőrségen, csak éppen megkérte feleségét, hogy Granvillers nevét törölje a ház állandó vendégeinek névsoráról.

— Milyen kár! — mondta Arsyné — pedig olyan kitűnően táncolt!

CORSO ^{Stágermozgó} 3, 5, 7¹/₄ és 9¹/₄ órákor Tel.: 2065
Az orosz filmyártás büszkesége
Grant kapitány gyermekei
VERNE GYULA műve után
Journal és színes pótkép!
3 órákor olvasó helyárak!

Tömeges lelkész kivégzések Oroszországban

A *charbini Vremsa* című lap arról ad hírt, hogy a Szovjetszövetség területén tömeges lelkész kivégzések és letartóztatások voltak. Sergius moszkvai helyettes metropolitát száműzték, Kazan Cyril metropolitát vallásos propaganda miatt letartóztatták, helyettesét pedig agyonlőtték, ezenkívül pedig számos városban vetették börtönbe a papokat, igen sokat letartóztatásuk után nyomban agyonlőtték.

NEM HIANYOZHAT EGY HAZTARTASBÓL SEM

ARAGAZ

Erőteljes iparmozgalmat kezdeményezett az aradi vas és fémiparosok szindikátusa

Panaszok a tanoncszerződtek és iparjogbecserélési ügyek elintézésének lassúsága ellen

Az aradi vas- és fémiparosok szindikátusa Ermesz István elnöke alatt érdekes taggyűlést tartott tegnap az Iparos Otthon emeleti tanácstermében. A vas- és fémiparosok gyűlése elsősorban a szakma speciális mozgalmi ügyével foglalkozott és határozatilag kimondotta, hogy kísérletet tesz a szakmabeli tagok iparos-ügyek iránti érdeklődésének fokozására. Ebből a célból e hó 27-én, szombaton este az aradi Iparos Otthon nagytermében nagyarányú társasvacsorát rendeznek, amelyre nemcsak a vas- és fémiparos szindikátus szakmabeli tagjait hívják meg, hanem a szerelő és kocsigyártó iparosokat is. Azt akarják ezzel elérni, hogy olyan kérdésekben, amelyek több szakmát érdekelnek, a szindikátusokon kívül is megteremtés az iparosok közötti összetartást.

A szindikátusi taggyűlésen több felszólaló élesen kifogásolta az aradi munkakamara ügymenetét. Egyik felszólaló elpanaszolta, hogy fél esztendő kellett hozzá, amíg egy tanoncsának bejelentési ügyét elintézte a munkakamara.

Egyes tisztviselők, — panaszolta a felszólaló, újabb és újabb okmányok beszerzésére utasítják az iparosokat. Ennek folytán úgy tűnik fel a munkakamara iparos tagjainak, mintha az iparosok által fentartott intézmény nem volna tudatában annak, hogy az iparosoknak is se-

getenie kell. Más ügyekben, — így az iparjogbecserélése ügyekben is, —

tulzottan lassúnak találják a munkakamara adminisztráció munkáját.

Feltűnő — mondták az iparosgyűlés felszólalói — hogy míg az iparosokkal szemben a fenti magatartást tanúsítja a munkakamara, ugyanakkor a 8 órás munkaidő ellenőrzése tekintetében és általában minden olyan esetben, amikor olyan munkásérdekekről van szó, amelyeket a kisiparos-munkaadókkal szemben kell érvényesíteniük.

a munkakamara az előírásnál is tulzottabb buzgóságot tanúsítja.

Ha csak kisorszban is ilyen pontossággal és ambícióval járna el a munkakamara iparos ügyekben is, — hangzott a panasz, — nem volna és nem is lehetne kifogásuk az iparosoknak a munkakamara bürokrata magatartása ellen.

Az aradi vas- és fémiparosok szindikátusi gyűlése elhatározta, hogy megfelelő helyeken lépéseket tesz a fenti panaszok orvoslása érdekében és amennyiben nem ér el sikert, összeköttetésbe lép Arad többi szakmai szindikátusával egy általános iparosgyűlés összehívása érdekében.

amely erőteljesen állást foglalna a munkakamara elleni panaszok ügyében.

A Manchester Guardian azt írja, hogy Halifax utazása nem egyedüli jele annak, hogy az angol kormány lassankint mégis megváltoztatja álláspontját a német gyarmatok tekintetében.

Chamberlain miniszterelnök egyik legutóbbi beszédében is foglalkozott ezzel a kérdéssel és megállapította, hogy az angol kormány hajlandó tájékoztató eszmecserebe bocsájtkozni a német kormányral.

Belgium nem ad át gyarmatot

Páris, november 12. Lipót belga király londoni utazásával kapcsolatosan a francia fővárosban az a vélemény alakult ki, hogy a belga uralkodó a gyarmatpolitikai kérdéseket óhajtja tisztázni az angol fővárosban. Belgium tudni kívánja, hogy Nagybritannia tulajdonképpen milyen álláspontot foglal a német gyarmati követelések ügyében, mert — a Paris Soir szerint — komoly aggodalom merült fel a Kongó jövőjét illetően.

Eles polémia Iorga és Mehedinti tanár között

BUCUREȘTI. A romániai tudományos életet különös csata foglalkoztatja. A román tudományos akadémia két kiváló tudósa keveredett harcba egymással és míg előbb csak az akadémiai viták zárt falai között csatáztak, most a nyilvánosság elé került a harc. Iorga professzor a „Neamul Românesc” című lapban megtámadta Mehedinti egyetemi tanárt, a ki való tudóst és „megvetéséről” biztosította. Azt állította, róla, hogy kontár a mesterségében.

Mehedinti tanár, volt közoktatásügyi miniszter, az Akadémia egyik legrégebbi tagja, most a „Poporul” című lapban válaszol a támadásra és rendkívül éles kifejezésekkel illeti Iorga tanárt. „Hazudik”, „nincs tudományos tekintélye”, „meghamisítja a történelmi szövegeket”, „meggyalázza a történelmi nagyok, így Mihai Viteazul emlékét”, „pornográf” — ilyen és hasonló jelzőkkel illeti Iorga professzor működését és végül felajánlja, hogy akár egyetemi, vagy tudományos körökből összeállított becsületbiróság előtt hajlandó bizonyítani állításait. A feltűnést keltő cikket azzal zárja Mehedinti tanár, hogy „erkölcsi megtorlást kér Iorga tanár ellen”.

Brüsszelben a katalán köztársaság elnöke

London, november 12. Lloyd George volt miniszterelnök, a liberális párt agg vezére a Daily Herald szerint a köztársasági kormány meghívására Companys a katalán köztársaság elnöke ma Brüsszelbe érkezett. Hivatalos körök hangsúlyozzák, hogy a látogatásnak magánjellege van, mert Companys egyik brüsszeli kórházban betegen fekvő fiát látogatja meg. Valószínűnek tartják azonban, hogy

Companys brüsszeli tartózkodása alatt megbeszéléseket folytat Eden és Delbos külügyminiszterekkel.

HARRY BAUR

A szerelem... társadalmi konvenciók... lemondás... és a fiatalág filmje!

„Páris” 1937

A legszebb francia színésznővel: Renée Saint Cyr

URANIA Premiermozgó

3-ko: mérs. 5, 7-15, 9-15 órákor

Telefon: 12-39

Nyilvánosságra kerültek az angol-olasz megbékélés feltételei

— Mussolini hajlandó megkezdeni a tárgyalásokat. — Anglia kölcsönt folyósít Olaszországnak. — A jövőhéten utazik Berlinbe Halifax angol főpecsétör —

London, november 12. Az éjszaka folyamán Londonba érkezett Volpi gróf volt olasz külügyminiszter. Az utazásnak nagy jelentőséget tulajdonítanak és összefüggésbe hozzák az olasz félhivatalos lap legutóbbi bejelentésével, hogy Olaszország hajlandó Angliával tárgyalni a függő kérdésekről.

A londoni Ewening Standard azt írja, hogy Ciano gróf megbeszélést folytatott Anglia római nagykövetével és ezalkalommal rámutatott arra, milyen nagy fontosságot tulajdonít Mussolini Chamberlain legutóbbi beszédének. Ha a Chamberlain által Juliusban javasolt megbeszélésekre most sor kerülhetne — ez az olasz hivatalos álláspont, — akkor az előkészítő tárgyalások után összeülhetne tanácskozni a két ország külügyminisztere. Az Ewening News értesülése szerint

Mussolini Abesszina meghódításának elismerését szabja feltételül

és Anglia elvben már nem is ellenzi a követelés teljesítését, de négy pontban összefoglalva szintén követeléseket terjeszt elő. Ez a négy pont:

1. Olaszország szüntesse be az Egyiptomban és Palesztinában folyó izgatást.
2. Csökkentse a libiai olasz haderő létszámát.
3. Intézkedjen az afrikai angol-olasz határvidékeken.

4. Anglia feltétlenül ragaszkodik a szabad utaszkodás jogához a Földközi tengeren.

A lap a leghatározottabban állítja, hogy Anglia Franciaországgal tökéletes és szoros együttműködésben folytatja le tárgyalásait.

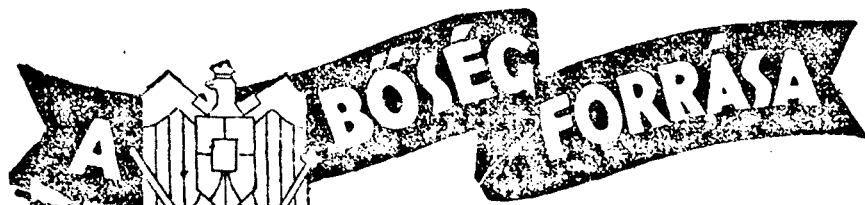
Azokról a hírekről, amelyek szerint Olaszország nagyobb angol kölcsönt készül felvenni, az angol sajtó megállapítja, hogy igen valószínűleg hangzanak. Ezt a kombinációt összefüggésbe hozzák Volpi gróf londoni látogatásával. A volt olasz külügyminiszter a Cittyvel is tárgyal.

Az angol alsóházban a kormány ma hivatalosan bejelentette, hogy Halifax lord, angol főpecsétör a jövő héten Berlinbe utazik. Hír szerint

Hitler birodalmi vezér a londoni német nagykövetség útján már örömet fejezte ki, hogy megbeszélést folytathat Halifax lorddal,

annak berlini tartózkodása során. Az angol alsóházban Sir Samuel Simon kincstári kancellár válaszolt Greenwood munkaspárti képviselő interpellációjára, amelyet Halifax lord berlini útja ügyében intézett a kormányhoz. Közölte, hogy Halifax lord berlini útjára a jövő héten kerül sor.

Lord Halifax utazása azonban magánjellegű lesz. A Berlinből kapott meghívásra a vadászkiállítás tekinteti meg.

a DACIA sorsjegyaruda

Az Állami Sorsjáték minden osztályának a húzása alkalmával a legnagyobb nyemrényeket a Dacia sorsjegyaruda fizeti. Miért ne lenne Ön is a Dacia sorsjegyaruda nyerteseinek nagy táborában?

Húzás előtt látogassa meg e sorsjegyaruda fiókját. A Dacia sorsjegyarudától vásárolt sorsjegy szerencsét hoz.

November 15.-én lesz a 15. sorsjáték I. osztályának a húzása

DACIA

Sorsjegyaruda

Helyi cím:

Cassa de Pastrare Generala din Arad
(Aradi Általános Takarékpénztár), Arad, Bul. Reg. Maria 13.

Színház - Művészet

Középeurópai csere-vendégjátékokat tervez
Mihail Nasta, a Cluj-kolozsvári román
opera vezérigazgatója, akihez Lehár Ferenc
is lejön A volt budapesti tenorista és magyar énekesnő
érdekes szerelmi regénye

Cluj-Kolozsvár. Az Aradi Közlöny munkatársától.

Az az igazi tenoristakülsejű, jovialis és őszbehajló, de még ma is ércshangu ur, aki évek óta végre a legkielégítőbb erkölcsi és anyagi siker jegyében irányítja a Cluj-kolozsvári román operát, amely egyúttal az ország legnagyobb operája is és aki most egy gazdag színházi múlt relikviáival, arany és ezüst báborkoszorúkkal telezsúfolt szobában velem szemben ül, nem más, mint Nasta Mihai, a román opera tavaly kinevezett művészeti igazgatója, a budapesti Operaház volt tenoristája.

Nasta egy évtizeddel ezelőtti sorozatos külföldi és főleg németországi sikerei után, mert éveken keresztül a berlini és hamburgi állami operák tenoristája volt, került Budapestre, ahol két szezonon keresztül nagy és kiváltságos hangot és tehetséget igénylő tenorpartikban csillogtatta kivételes tudását.

Nasta Mihai, akit joggal tartottak abban az időben Tauber legfélelmetesebb ellenfelének és aki abban az időben a nők bálványja volt, Budapestre érte utól, a Don Juanok végzete.

Itt ismerkedett meg fiatal kartársnőjével Hubert Etellel a széphangu énekesnővel, aki férjével ment budapesti szerződésének felbontása után ismét külföldre és a művészpár éveken keresztül a németországi és cseh-

szági operákban aratta egyre másra nagy sikereit.

Nasta, aki valósággal újjászervezte és megfialalította a nagymultu operát, most nagy tervekkel foglalkozik és azokról az alábbiakban számol be e sorok írójának:

— Már a múlt évben foglalkoztam ezzel a gondolattal, de az első nehézségek következtében csak most kerül a terv megvalósításra, hogy egy középeurópai cserevendégjátékok szervezzek.

Ugy képzelem, és tervemre vonatkozólag már a legkomolyabb tárgyalások vannak folyamatban, hogy egymásután, a prágai, budapesti és bécsi operák első garnitúráit látnám vendégül Cluj-Kolozsváron, illetve Bucurestiben, ahol az állami operában léptetném fel ezeket és cserében a mi együttesünkkel mennek azután a külföldi metropolisokba.

A tervbevett operák vezetőségei a legnagyobb örömmel karolták fel tervemet és biztosítottak hozzájárulásukról, míg a hivatalos körök is a legnagyobb örömmel és elragadtatással álltak tervem megvalósítása érdekében mellém.

Ezenkívül pedig a télen Lehár Ferenc, a világhírű zeneszerző jön le meghívásomra Ardeal-Erdélybe, akinek nagy műveivel, a „Paganinivel”, a „Mosoly országával” és a „Vigözveggel”, együttesem legkiválóbb tagjaival

Románia nagyobb városaiban vendégszerepelnék a mester vezénylete mellett.

Tárgyalásban állok továbbá Németh Máriával, Svéd Sándorral és még több kiváló magyar művésszel, akik az évad folyamán parádés szerepekben fognak fellépni a Cluj-kolozsvári operában.

Nasta Mihai, a Cluj-kolozsvári román opera művész-igazgatója és felesége a magyar énekesnő még ma is a legnagyobb örömmel gondolnak vissza Budapestre, ahova életük igen sok emlékezetes mozzanata és elsősorban romantikus összetalálkozásuk fűzi őket...

Benczel Béla

Arad nagy zenei eseménye a Cluj-kolozsvári opera zenekarának hangversenye

Arad, november 12. Az ország zenei életének egyik legkiválóbb egyénisége Jean Bobescu, a Cluj-kolozsvári Operaház karmestere, akinek dirigálásában nem egyszer gyönyörködött már Arad közönsége a Cluj-kolozsvári Opera zenekarának vendégszereplései alkalmával. Ez a kitűnő muzsikusi készségi előzet a szimfónikus hangversenyt, amelyet november 25-ikén tartanak meg Aradon a Kulturpálotában annak a nivós és nagyszerű hangversenysorozatnak egyik kiemelkedő eseményeként, amelyet az Aradi Gyermekbarátok Egyesülete rendez.

Szimfónikus hangverseny esztendő óta nem volt Aradon. Érthető tehát, hogy az aradi zenekedvelők körében az operaházi zenekar szimfónikus hangversenye iránt rendkívüli érdeklődés nyilvánul meg. Ezt az érdeklődés fokozza az a körülmény, hogy a hangversenyen az új román zene-nemzedék egyik legkitűnőbb tehetsége, az Aradon jól ismert Gabriella Tereanu is szerepel, aki zenekari kísérettel játsza Beethoven egyik remekét: a C-moll zongorahangversenyt. A fiatal zongoraművész, kiforrott játéka a hangverseny egyik nagy élménye lesz.

Jean Bobescu karmester a szimfónikus hangverseny műsorát úgy állította össze, hogy az valóban méltó legyen ahhoz a zenei eseményhez, amelyet Arad közönsége a november 25-iki hangversenytől vár. Minden egyes szám értéke annyira közismert, hogy azok címei önmagukért beszélnek: Wagner: Mesterdalnokok nyitánya, Beethoven: C-moll zongoraversenye zenekari kísérettel, Csajkovszkij 1812 ünnepi nyitánya, Enescu román rapzódiája, Mozart: Jupiter szimfóniája és A. Bene szerenádja.

Jegyek elővételben a Szabó Albert-cégnél haphatók

Hétfőn és kedden vendégszerepel Aradon Sidy Thal

Arad, november 12. A hétfőn és kedden Aradon vendégszereplő Sidy Thal társulatáról ezeket írja a sajtó:

A Dimineața-ban így ír A. Munto: „A vilnai zsidó társulat, Szomoróságának énekes előadása óta nem látott az itteni zsidó színpad ilyen művészi, ilyen tökéletes előadást, mint a Kincs, I. Sternberg által színpadra vitt előadása volt.

Max Halm, a darab szerzője színes, ritmikus, az emberi lélek legmélyéről fakadó kitűnő zenét komponált hozzá, amely nemcsak tökéletesen aláfesti, de még meg is nemesíti a különben tökéletes írói alkotást.

A Rampa így ír: Sidy Thal és társulatának előadása, a Kincs olyan hatalmas sikerrel kerül naponta színre, amelyre alig volt példa. A naponta zsúfolásig megtelt nézőtérén egymás után robban ki a nyiltszíni taps.

Sidy Thal és Adolf Teffner, valamint a hatalmas társulat egyedülálló előadást produkál ebben a műfajban.

Kötetre való szemelvényről számolhatnánk be, hiszen olyan elismerő és tárgyilagos módon kezelte ezeket az előadásokat a bucurestii sajtó De fölösleges, mert hiszen a hétfő és keddi előadáson az aradi közönség is meggyőződhetik a fentiekéről.

Vasárnap
14-én
d. n. fél 3-kor

F.C. Rapid-A.M.E.F.A GLORIA pályán

Göring javaslatára ágyunak öntik be a német harangokat

PARIS. — A L'Intransigeant című lap berlini tudósítójától szerzett értesülés alapján közli, hogy Göring porosz miniszterelnök előterjesztést tett Hitler kancellárnak az összes harangok elrekvirálására. Göring jelentésében hangsúlyozza, hogy a németországi harangokból jelentős mennyiségű ágyukat önthetnének a német hadfelszerelési üzemek.

Figyelem! CADUM kenőcsöt

Ha kiütésekben, különböző bőrbetegségeiben szenved, ha pattanásai, karcolásai vannak, ha rovarok csípték meg és fél infektiótól, ne veszítsen időt! Használjon azonnal Cadum-kenőcsöt! Már másnap jelentős javulást fog észlelni. Enyhítésre, gyógyításra semmi sem jobb a Cadum-kenőcsőnél. Annyira olcsó! Jó, ha állandóan kéznél van.

KÉRJEN CSAK IZ VALÓDI CADUM-KENŐCSÖT!

Budapesten fejleszti tovább Grindell Mathews a „halálsugarát“

Pontikai ügynökök és kémek üldözö falkája elől menekült a magyar fővárosba a világhírű amerikai feltaláló

Mathews — pacifista!?

Budapestről jelentik: Érdekes vendégei vannak a magyar fővárosnak, Budapestnek. A halálsugár legendás hírével feltalálójának, Harry Grindell Mathewssnek két titkára érkezett Budapestre azzal a megbízással, hogy a magyar főváros környékén keressenek meg vétele, alkalmas helyen villát, ahol majd a világhírű feltaláló zavartalanul folytathatja kísérleteit.

Ugyanis Harry Grindell ezideig Amerikában, Bridgeportban végezte munkáját, ahol azonban több kellemetlen kalandja volt. Az idegen államok ügynökei többször megkísérelték a találmányra vonatkozó jegyzeteket megszerezni és

ennek érdekében több ízben betörték a feltaláló laboratóriumába. Egy ilyen alkalommal az avatlanok behatoltak a halálsugár kísérleteihez szükséges különböző vegyszerek és készülékek között való kutatás alkalmával robbanást idézték elő, melynek következtében Harry Grindell Mathews vagyontörő laboratóriumának teljes berendezése tönkrement. Ennél a szerencsétlenségnél vesztette el életét a feltaláló egyik leghűségesebb munkatársa, dr. John C. Smith. Erről a katasztrófáról, amely a környező házakat is megrongálta, annak idején a lapok meg is emlékeztek.

El akarták rabolni a feltalálót

A halálsugár tökéletes készülékének birtokában lévő állam ezzel oly hatalomhoz és mindent legázó hatalomhoz jut, amely részére a világhatalmat biztosítja. Ez nem fantasztikum, hanem reális valóság és éppen ezért

az idegen államok költséget és fáradságot nem kímélve, ügynökeik egész raját küldték a feltaláló nyomába, akik a legvakmerőbb módon igyekeztek eredményt elérni.

Egy ízben megkísérelték a feltaláló elrablását is, amelynek sikere azonban egy véletlenlen meghiúsult. Ettől kezdve Harry Grindell Mathews Amerika négy legjobb sportemberét, valóságos izomkolosszusokat és cöllövő bajnokokat szerződtetett személyének védelmére. Ez a négy testőr a feltalálót minden útjára elkíséri. Hálószobájuk közvetlenül a tudós szobája mellett van, úgy, hogy éjjel-nappal örködnék a feltaláló biztonságán.

Természetes ez a sok zaklatás a túlfeszített munkában amugy is megrendült idegzetű tudós nyugalma teljesen aláásta és

így Harry Grindell Mathews elhatározta, hogy kísérleteinek színhelyét egy olyan európai államba fogja áttenni, ahol a közbiztonsági állapotok a legnagyobb garanciát tudják nyújtani zavartalan munkásságának biztosítására.

Ezek után indult utnak két titkára, az angol származású Jim Ralphson és a svéd dr. Erich Kern, akik maguk is komoly tudósok és a halálsugár feltalálójának legbizalmasabb, közvetlen munkatársai. Ezek a tudósok a magyar hatóságokkal folytatnak tárgyalásokat és minden attól függ, hogy meg fogják-e kapni az engedélyt a kísérletnek Magyarországon való folytatására. Ez a munka a legnagyobb lojalitással sem nevezhető veszélytelennek, mert a halálsugár előállítására minden óvatosság mellett is könnyen végzetes szerencsétlenséget okozhat és így természetes, hogy a hatóságok is komoly megfontolás tárgyává teszik azt, hogy az itteni kísérletek folytatásához hozzájáruljanak.

Felkerestük a Dunapalotában tartózkodó két fiatal tudóst, akik a legnagyobb lelkesedéssel beszélnek munkájukról.

— Igen örülnék — mondja dr. Erich Kern — ha megnyerhetnék a magyar hatóságok

hozzájárulását laboratóriumunk itten felállításához, mert

minden tekintetben ideálisnak tartjuk az itteni viszonyokat és úgy gondoljuk, hogy munkánkat teljesen zavartalanul folytathatnánk.

— Nem gondolja tanár ur, hogy a halálsugár a jövő háborújának borzalmasságát növeli?

— A halálsugaraknak — felel kérdésünkre Erich Kern — oly átütő ereje és olyan hatása van, hogy

amennyiben sikerült kísérleteink során a professzor ur elgondolása után azt teljesen tökéletesíteni, úgy egy jövő háború gondolata teljesen kizárt dolog.

Lehetlenné teszi a hadviselést, mert nem volnának tömegek, amelyek ennek a borzalmas társu fegyvernek ellent tudnának állni.

— A kísérlet jelenlegi állapota szerint már elő tudjuk állítani a mindent szétromboló titokzatos sugarakat, — azonban nem tudjuk azokat irányítani és ez a legnehezebb. Ha ezt megoldottuk, akkor a világ urai vagyunk és minden békebonító törekvést csirájában eltudunk folytatni.

A világbéke szolgálatába akarják állítani „az öldöklő fegyvert“

—Ugyanis képzelje el — magyarázza a kávéházi asztal mellett ennek a borzalmas fegyvernek a hatását ez a mosolygó, kékszemű svéd tudós — hogy meggyújtok egy gyertyát és annak a fénye gyilkol. Természetesen első törekvésem az kell, hogy legyen, hogy rám, aki meggyújtja ezt a fényforrást, még a legparányibb sugár se essen, mert abban a pillanatban magam is megsemmisülök. És ez az, amit még nem tudunk. Olyanok vagyunk, mint a mesebeli halász, aki megtalálta a tengerből partra dobott bűvös palackot, amelynek szelleme fölött nem tud uralkodni. Azonban mi tudjuk, hogy ha ennek a bűvös palacknak a dugóját kihuzzuk, oly borzalmas szellemeket szabadítunk a világra, amelyek csak a fantasztikus rémmesékben élnek és éppen ezért titoktartással folytatjuk kísérleteinket. Mert képzelje el, hogy mit jelentene ez a fegyver egy olyan ember kezében, aki ezt saját egyéni érdekeinek céljaiba állítaná, és nem riadna visz-

sza esetleg az embermilliók legyilkolásától sem.

— Harry Grindell Mathews, a halálsugár feltalálója pacifista és bármily hihetetlen — mondja Erich Kern —

ezt a borzalmas öldöklő fegyvert nem a háboru, hanem az örökös világbéke szolgálatába akarja állítani.

— Gondolja, hogy sikerülni fog teljesen tökéletesíteni ezt a zseniális találmányt — kérdezzük Erich Kern dr.-tól.

— Nemcsak gondolom, hanem tudom. A legjobb uton haladunk ahhoz, hogy pár év alatt tökéletes eredményt tudjunk kimutatni és az aránylag egész rövid idő, mert hiszen ez-irányu kísérletek már több évtized óta izgatják a tudósok fantáziáját.

— Mi a hatása a halálsugárnak?

— A halálsugár mindent, ami szerves életet él, egy pillanat ezredrésze alatt elpusztítja. De azonkívül oly óriási magas hőenergiát fejt ki, hogy még az élettelen tárgyakat is szétbontja és elégeti.

Például egy vasuti hid szétolvasztása a halálsugárral pár másodperc időt kíván csak.

Nem lehet elbujni előle, mert keresztül hatol a falakon, vason, acélon, asbesten, mindenben, csupán — és ez majdnem lehetetlennek látszik — de ennek különös oka a sugár összetételében rejlik — az ólom nyujt ellene védelmet. Azonban ez is csak rövid ideig, úgy hogy ezzel sem lehet meggátolni a sugár gyilkos erejét.

Stalin államfő akar lenni

A különböző orosz szervezetek közül — táviratozzák Moszkvából — eddig harminckettő jelölte Sztalint listavezetőnek a decemberben megejtendő képviselőválasztásokra.

Az új orosz alkotmány értelmében csak szervezetek, egyesületek jelölhetnek képviselőket. Ezzel azt érik el, hogy csak teljesen megbízható kommunisták kerülhetnek a jelöltek listájára. A papok szervezete szintén jelöltet akar állítani, de elutasították azzal a megokolással, hogy „ez a jog csak a munkásszervezeteket illeti meg.“ Ilyen körülmények között nemcsak Sztalin megválasztása bizonyos, de az is kétségtelen már ma, hogy a harminckét tagból álló elnökség (miniszterium?) élére is ő fog odakerülni.

Vasárnap délelőtt avatják fel ünnepélyesen az aradi repülőteret

Vasárnap délelőtt 11 órakor ünnepélyes formák között megtörténik az aradi repülőtér felavatása. A légügyi minisztérium ma délelőtt hivatalosan értesítette Arad város vezetőségét, hogy a felavatási ünnepséget vasárnapra tűzte ki és azon Radu Irimescu légügyi és tengerészeti miniszter is résztvesz. A város vezetősége már összeállította az ünnepség programját, amely délelőtt 11 órakor kezdődik, délután 3 óra 30 perces kezdettel pedig nagyszabású meetinget és látványos repüléseket rendeznek az erre az alkalomra ideérkező repülőgépek. A város vezetősége ezúton is felkéri a város lakosságát, hogy minél számosabban jelenjenek meg úgy az ünnepségen, mint a délutáni repülő-meetingen.

SELECT 3 (mérs.) 5, 7¹/₂, és 9¹/₂ órakor
BUY (Der kleine Kavalier)
 Bronsky Miklós zenes. énekes vigjátéka
 Szőke - zakáll - Otto Wallburg
 Balla Lizzie és a kis sircea

H I R E K

Az Aradi Közlöny automata-telefonszámok

Szerkesztőség20-14
Kiadóhivatal... ..11-51

10 parancsolat dolgozóknak számára

Az egyik amerikai leánygimnázium növendékei új tizparancsolatot dolgoztak ki fiatal, főleg dolgozó leányok számára. Azzal bocsátották nyilvánosságra, ha minden leány szívesen ragaszkodik ehhez, sok kellemetlenségtől szabadul meg az életben. Ime a 10 pont:

1. Ne használj pudert, kölnvizet és parfümöt víz és szappan helyett.
2. Sohse legyen nagyon feltűnő színű ruhád.
3. Ne fessz az arcodat és szádat olyan feltűnően és ne használj annyi illatosítót, hogy a férfiak csak ríkió arctestéked és orrfacsaró illatod miatt forduljanak utánad.
4. Ne beszélj hangosan és ne légy szabad-szájú. Tombold ki temperamentumodat otthon.
5. Szerelmi életedet az irodán kívül gyarorold.
6. Amikor megszólal a munkaidő végét jelző csengőszó, ne rohanj úgy el az irodából, mint a tüzoltókocsik lova.
7. Beszélj értelmesen, finoman és kihangsúlyozottan.
8. Ne akarj soha kokottnak látszani, még akkor sem, ha minden gondolatod az, hogy azzá légy.
9. Végezd kötelességedet lelkiismeretesen és sohase mond főnöködnek azt, hogy nem tudom.
10. Ne hidd, hogy minden férfi szerelmes beléd, még akkor sem, ha jönvekt férfiak udvariasan bánnak veled.

— Időjárás. Az Intitutul Meteorologic Central Bucuresti jelentése szerint a következő 24 órára az egész országra kiterjedő eső, északi szél és a hőmérséklet lényeges csökkenése várható.

— Mária királyné a gyógyulás útján. Bucurestiből jelentik: Maria anyakirálynő egészségi állapota jelentékenyen javult és aggodalomra már nem ad okot. Ennek tudható be, hogy II. Carol király, Mariora jugoszláv anyakirálynőt és Mihai nagyvajda az elmúlt este részt veti az Atheneumban rendezett hangversenyen.

— Zürichi tőzsdezárlat. Páris 14.69 egyenyed, London 21.69 és fél, Newyork 435 háromnyolcad, Milánó 22.75, Amszterdam 230.60, Berlin 174.50, Prága 15.23, Varsó 81.80, Belgrád 10, Bucuresti 3.25.

— KÉT LEJEL DRAGUL A CUKOR. Bucurestiből jelentik: A cukorrépa árának emelkedése következtében a cukor ára a mai naptól kezdve 2 lejel emelkedett. A hirt fenntartással közöljük.

— Bucurestibe helyezték Aradról Balteanu Mircea lovaskapitányt. Általánosan ismert aradi katonatiszt távozik el végleg a legközelebbi napokban Aradról, Balteanu Mircea kapitány, az aradi Lovar Egylet főtitkára, aki az aradi lovasdivizionál teljesített hat éven át szolgálatot és aki Aradra való helyezése előtt Iliasevici marsall szárnysegédje volt, végleg eltávozik Aradról, mert Bucurestiben nyert fontos beosztást. Balteanu Mircea kapitányt széles körben ismerték Aradon és szerették. A társasági életben mindenki becsülte a rokon szíves és rendkívül agilis katonatisztet, akinek nevéhez fűződik az aradi Lovar Egylet megalakítása és eseménydus munkálkodása is. Balteanu kapitány volt az egyik előkészítője az idén rendkívül sikerrel lezajlott kirávi lovasversenyeknek is. Akkoriban az uralkodó közvetlen környezetéhez tartozó Iliasevici marsall régi tisztje Balteanu kapitány vendége volt és a kitüntetésnek számító áthelyezés tulajdonképpen a marsall kezdeményezése volt.

A színház műsora

* MA DELUTAN: „HULLÓ FALEVÉL” méréselt helyárrakkal. Ma délután 5 órakor kezdődik a téli színházban a Hulló falevél című szenzációs operett-száger előadása. A rendkívüli okos helyáru operettelőadás főszerepeit Krémer Mancsi, Gács Edit, Badóczi, Karácsonyi, Szabadkai Miklós, Jávör és a társulat operettegyüttesének legjava játssza.

* ESTE 10 ÓRAKOR NAGY MŰVESZEST ÉS KABARÉ AZ IPAROS-OTTHONBAN. Este a téli színházban román színtársulat játszik, ezért a színház igazgatója úgy határozott, hogy az Iparos Otthon nagy színháztermében népszerű művészt és kabaré keretében szórakoztatja mindezeket, akik ennek a könnyű és lélekvidító műfajnak hívei. Egyfelvonásosok, villámtréfák, blüettek, azonkívül számos tánc és énekszám teszi változatosá az est kitűnően összeválogatott műsorát, amelynek keretében fellépnek Gábor Mara, Krémer Mancsi, Gács Edit, Bálint Anna, Hegyessy Magda, Dálnoki Dúdos, Badóczi, Horváth, id. Szendrei, ifj. Szendrei, Németh István, Szabadkai Miklós, Jávör Alfréd, stb. A nagyszabású műsor pontosan 10 órakor kezdődik, a helyáruk pedig 25 és 15 lei, taxákkal együtt.

— MEGOPERÁLTAK ALBRECHT FÖHERCEGET. Budapestről jelentik: Albrecht királyi hercegen pénteken délelőtt Verebélyi Tibor dr. és Matolay György egyetemi tanárok vakbélműtétet hajtottak végre. Az operáció jól sikerült és a herceg jól érzi magát.

— ELITÉLT FELEKEZETI IZGATÓ. Budapestről jelentik: A büntetőtörvényszék egy hónapi fogházra ítélte Kémeri Nagy Imre állástalan tanárt, mert a vádirat szerint cikket írt a Rajta című hetilapban, amely cikk alkalmas arra, hogy a keresztény hitfelekezethez tartozókat a zsidó hitfelekezethez tartozók ellen izgassa. A cikk a lap egyik szeptemberi számában jelent meg. Kémeri Nagy Imre a tárgyaláson kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, a cikket ő írta, a zsidóság ellen, nem mint hitfelekezet, hanem mint faj ellen.

— LEENDŐ ANYÁKNAK kellő figyelmet kell fordítani arra, hogy bélműködésük rendben legyen, ami legegyszerűbben a régóta közsismert természetes „FERENC JÓZSEF” keserűvíz használata által — reggel éhgyomorral egy fél pohárral — érhető el.

— Halálos kimeneteli összeütközés. Bucurestiből jelentik: A cämpinai állomás egyik mellékvágányán álló tehervonatba belerohant egy mozdony. Az összeütközés következtében hat vagon felborult, George Jon fékező meghalt, két fékező súlyosan megsebesült. Mihai Jova mozdonyvezetőt, aki a szerencsétlenséget előidézte, letartóztatták.

Megbotránkozás

— Micsoda szemérmetlen emberek ezek; nyitott ablaknál vetkőzödnék... Hallatlan!

Nagy Sándor dr. halálának első évfordulója

Vasárnap lesz egy esztendeje annak, hogy Nagy Sándor dr. aradi ügyvéd, az aradi magyarpárti mozgalom illusztris vezető egyénisége eltávozott az élők sorából. A szomorú évfordulón a kiváló aradi politikus családja, barátai és tisztelői elzarándokolnak a temetőbe, hogy koszorút helyezzenek el Nagy Sándor dr. sírjára.

Pontosan egy esztendő múlt el Nagy Sándor eltávozása óta és ez az idő csak megerősítette meggyőződésünket, hogy halálával kivételes személyiséget veszített Aradváros polgársága. A transilvaniai magyar politikai élet egyik legkiválóbb szónoka volt ez a nagy tehetségű büntetőjogász és így érthető, hogy kora ifjúsága óta érvényesült is. Nagy tehetsége mellett rendkívül lebilincselő és rokonszenves egyéniség is volt Nagy Sándor dr., elválaszthatatlan jóbarátja Barabás Béla dr.-nak, az aradi magyarpárti élet másik örökre eltávozott kiválóságának, akinek az volt az utolsó kívánsága, hogy Nagy Sándor tartsa fölötté a halotti bucsuztatót. Most is előttünk álli megtört alakja, amint szeretett barátjának és vezérének halotti bucsuztatóját tartja. Másfél évtizeden keresztül volt a régi magyar parlamentben ellenzéki programmal népszerű és tekintélyes országgyűlési képviselő Nagy Sándor dr., aki nemcsak a béke években, hanem az új impérium folyamán is vezető szerepet vitt több éven át mint a városi tanács és az interimár bizottság tagja. Nagy Sándor dr. illusztris munkatársa volt lapunknak, az Aradi Közlönynek is, amely sűrűn hozta nyilvánosságra gondolatokban gazdag és iránytmutató vezércikkeit. Halálának egy éves évfordulóján egy szál virágot mi is helyezünk sírjára.

A HALOTT KÖLTŐ MEGSZÓLAL. Dálnoki Nagy Lajos irodalmi munkásságának liráját összefoglaló kötete most kerül ki a nyomdából és nemsokára eljut mindazokhoz, kiknek a finamérzésű költő utolsó üdvözlésként szánta. Színpadi műveinek csak egy része került előadásra, mert a gazdag lélek élete utolsó hónapjaig alkotott. A Kölcsey Egyesület holnap, vasárnapi irodalmi előadásán mutatja be a Kulturpalota színpadán azt a verses kis színművet, melyet még nem adatott elő a költő és nyomtatásban sem jelentetett meg. „Menuett” a címe a műnek és benne van a cimbeli táncnak a könnyed bája a felfogásban és a vers ritmusában. Csak két szerelmes pár szájába adta a költő mondanivalóját a nő és a férfi szerelméről. A négy szereplő szorgalmasan készül a hangzatos versekre és bizonyosa jó kifejezői lesznek a halott költő lelkének. Az öt órakor kezdődő előadásra belépti jegy az ul félelti igazolvány. Ujonnán belépők az előadás előtt a pénztármál váltják ki tagjegyüket.

— TÖMEGES GOMBAMÉRGEZÉS BUCURESTIBEN. Bucurestiből jelentik: Ion Maria elszony gombát szedett a mezon és azt hussal elkészítve feltálalta hét tagu családjának. A gombát jó étvágygal elfogyasztották, néhány óra múlva már görcsökben fetrengett az egész család. Mire orvosi segítség érkezett, a család valamennyi tagja egy kivételével meghalt. Majdnem ugyanebben az időben és a városrészen gombamérgezés következtében meghalt Olteanu Ion nyugalmazott őrmester és 13 éves leánya, feleségét kórházban ápolják.

— Boris bolgár király Franciaországban. Boris bolgár király és Giovanna királyné ma Londonból Franciaországba utaztak.

UGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK:
JANKA, Bulevardul Regele Ferdinand.
WEISZ Avram Iancu-tér.
Dr. DICK Marasesti ucca.

Bundák, szörmék
legolcsóbban
NEULÄNDER E.
szücsnél
Fischer E. palota

Katonai jelentkezések sorrendje Aradon

A katonakönyvecskék láttatása az Idén, mint megirtuk, a várban levő hadkiegészítő parancsnokságnál történik meg hétköznaponként reggel 8—2-ig, az alábbi sorrend szerint:

November 13-án az 1920-as korosztály.
November 15-én az 1921-es korosztály.
November 16-án az 1922-es korosztály.
November 17-én az 1923-as korosztály.
November 18-án az 1924-es korosztály.
November 19-én az 1925-ös korosztály.
November 20-án az 1926-os korosztály.
November 22-től kezdve egy-egy korosztály jelentkezése két napig tart, mégpedig olyképpen, hogy az első nap a Z—N kezdőbetűsök kell jelentkezzenek, míg a második napon az M—A kezdőbetűs hadkötelesek katonakönyvecskéit láttatozzák. Ezek szerint november 22-től az alábbi sorrendben folyik a katonakötelesek láttatása:

November 22—23-án az 1927-es korosztály.
November 24—25-én az 1928-as korosztály.
November 26—27-én az 1929-es korosztály.
November 29—30-án az 1930-as korosztály.
December 1—2-án az 1931-es korosztály.
December 3—4-én az 1932-es korosztály.
December 7—8-án az 1933-as korosztály.
December 9—10-én az 1934-es korosztálybeliek jelentkezésére kerül sor. A jelentkezők a katonakönyvükön kívül vigyék magukkal az eddig kapott behívóikat, valamint személyazonossági igazolványukat és amennyiben van, úgy iparigazolványt is.

— **MEGBETEGETETT LAKATOS OTTÓ DR.** Lakatos Ottó dr. aradi plebános, aki — mint jelentettük — most töltötte be szerzetesi működésének ötvenedik évfordulóját, megbetegedett. A betegség könnyebb lefolyásnak ígérkezik, így remény van rá, hogy Lakatos Ottó dr. rövidesen elhagyja betegágyát.

— **KETTÓS ERKÖLCSTELEN MERÉNYLETÉRT EGY HÓNAPI FOGHÁZ.** Az aradi törvényszék második tagozatának tanácsa ma tárgyalta le Vince Ferenc str. Oltuz 18. szám alatti lakos ügyét. A vád szerint két fiatalkorú leány-testvér ellen erkölcsstelen merényletet követett el. A törvényszék rövid tárgyalás után egy hónapi fogházbüntetéssel és kétezer lei pánzbüntetéssel sújtotta a vádlottat.

— **TÁRSASVACSORÁT RENDEZ AZ ARADI SÜTŐSZINDIKÁTUS.** Az aradi sütiiparosok szindikátusa vasárnap este 9 órai kezdettel az Iparos Otthon nagytermében társasvacsorát tart, amelyen szívesen látja a szakma helybeli és vidéki képviselőit.

Asványvizet, bor és gyógyvizet csak

Sándor Iván és Társai! Vegyen!

Már egy üveget is házhoz szállít

Bu. Reg. Maria 18. Telefon 11-32.

— **MAGYAR OPERAÉNEKESNŐ RABINDRANATH TAGORENÁL.** A Sínházi Élet újszáma érdekes beszélgetést folytat Bendiner Heddyvel, a Magyar Királyi Operaház ösztöndíjas tagjával, aki Indiában járt és Rabindranath Tagorenak, a nagy hindu költőnek volt a vendége. Rabindranath Tagore egy érdekes levelét is közli a lap. A színházi hét eseményei, Tarján Vilmos párizsi levele, érdekes mozirovat, irodalmi élet, divatrovat van még az új számban, amely darabmellékletül a „Gyertyafénynél” című kedves, zenés vigjátékot adja. Kottamelléklet „Csak egyszer mondanád” című tangó. Rádió Világhíradó, kézimunka melléklet, 32 oldalas színes gyermeklap egészíti ki az új Sínházi Életet, melynek ára 20 lei. Előfizetési díj negyedévre 250 lei.

— **A CREDO-FÉRFIEGYESÜLET TAGGYÜLÉST TART VASÁRNAP.** Vasárnap délután nagymise után taggyűlést tart az aradi Credo-férfi egyesület, a gyűlés keretében „Műcsinál a telen a Credo-egyesület”, címen Kulcsár Kálmán minorita hitoktató lelkész tart előadást.

Aradi ügyvéd izgalmas repülőkalandja Bucuresti fölött

Az elmúlt hét egyik napján életveszélyes kalandban volt része dr. Weinberger Jenő ismert fiatal aradi ügyvédnek. Dr. Weinberger Jenőnek peres ügyben haladéktalanul a fővárosba kellett utaznia és, hogy a hosszú utazás miatt le ne kesse a fontos tárgyalást, a LARES repülőársaság nagyszerű hárommótoros gépet vette igénybe. A fiatal ügyvéd helyet is kapott a tizenkét személyes gépen, amely már Timisoara—Temesváron zsúfolásig megtelt. Az ut legnagyobb részét akadálytalanul és kellemesen tették meg, sőt Bucuresti fölé is elértek, itt azonban olyan hatalmas köd terült el a főváros fölött, hogy a pilóta néhány kör leírása után jobbnak látta visszafelé fordítani gépét.

Az utasok nem tudták mire vélni, hogy a gép visszafordult, azonban az egyik montőr csak hamar megmagyarázta, hogy a „tejköd” következtében a hatalmas fényszórókkal és ivlámpákkal megvilágított repülőtér szinte teljesen láthatatlanná vált, úgy, hogy a landolás életveszélyesnek tette volna ki az utasokat. Néhány

gyengébb idegzetű utas sürgette a leszállást és a pilóta alkalmas terepet keresett a landolásra. Végül Bucuresttől 80 kilométerre „Carol I” község mellett nagy ügyességgel leereszkedett, anélkül, hogy bárki is az utasok közül megsérült volna. A községből telefonon keresztül közölték a kényszerleszállást a LARES fővárosi igazgatóságával, ahonnan intézkedés történt a Carol I. községben rekedt utasok sürgős elszállítására. Fél óra sem telt el, megjelent az újabb utasszállító gép, amelynek pilótája felszólította az utasokat, hogy szálljanak át a gépébe. Weinberger dr. át is vitette csomagjait a másik gépbe, de a többi utas vonaton akarta Bucuresttől megközelíteni. A társaság udvarias pilótái gondoskodtak gyorsvonatjegyekről azok részére, akik biztonságosabbnak látták a földön megtenni az utat, míg Weinberger dr. néhány perccel a kitűzött tárgyalás előtt, a pót-repülőgépen sértetlenül megérkezett a fővárosba.

— **INGYEN ORVOSI KEZELÉSBEN RÉSZESÜLNEK BUCURESTIBEN A KISKERESKEDŐK ÉS KISIPAROSOK.** Bucurestiből jelentik: A bucurestii Kereskedő Tanács helyiségében gyűlést tartottak és azon elhatározták, hogy az összes kiskereskedők és kisiparosok számára ingyenes orvosi kezelést biztosítanak. Az ingyen orvosi kezelés kiterjed a mestereken kívül azok családtagjaira, valamint fizetett alkalmazotjaira is. — A terv keresztülvitelének érdekében kiskereskedők és kisiparosok tizen-negy elismert fővárosi orvost alkalmaztak.

CIRKUSZ KLUDSKY

Piata Stefan cel Mare felépítve ma szombat este 9 orakor megnyitó előadását tartja

hatalmas u. a. tista műsorra és vadártdomításokkal. Mindennap 2 előadás delután 4 es este 9 orakor. Allaisereglet egész nap nyitva. De előtt 11 orakor etetés.

— **SZÜLŐFALUJÁBAN TEMETIK EL RAMSAY MACDONALDOT.** Londonból jelentik: Ramsay MacDonald volt angol miniszterelnök váratlan halálának híre mélységes megdöbbenést váltott ki egész Angliában. MacDonald tetemét a „Reina de Pacifico” fedélzetén, ahol a nagy államférfit utólrta a vég. bebalzsamozzák, majd partra teszik a Bermuda-szigeteken, ahonnan szülőfalujába, a skóciai Lossiemouthba szállítják. Itt fogják eltemetni. Isabel MacDonald a hír vétele után így kiáltott fel: A szülők legszeretebbikét vesztetem el. Apja halálának hírére Malcolm MacDonald repülőgépen Brüsszélből Londonba utazott.

— **KIVÉGEZTÉK MARRINER AMERIKAI FŐKONZUL GYILKOSÁT.** Beyruthban tegnap hajnalban kivégeztek egy Mogardics Karayan nevű orvgyilkost. Mogardics Karayant azért ítelték halálra, mert meggyilkolta az Egyesült-Államok Marriner nevű főkonzulját.

— **Romániában települ le III. Napoleon egyik rokona.** Egy párisi jelentés alapján megirták a lapok, hogy az ottani Austerlitz pályaudvar rendőrbiztosánál egy szerényesen öltözött asszony jelentkezett és sürgős segítséget kért, mert amint mondotta éhenhalás előtt áll. Az asszonyról kiderült, hogy Bonaparte de Montijo Erzsébetnek hívják és harmadik Napoleon feleségének, Eugenia császárnőnek közeli rokona. Bonaparte Montijo Erzsébet kétséget kizáró irataival igazolta személyazonosságát. Egyelőre a párisi jótékony-sági egyesületek vették gondozásukba Bonaparte Montijo Erzsébetet, aki elmondta, hogy a spanyolországi Sansebastianból menekült és Angliában, vagy Romániában szeretne letelepedni, ahol rokonai vannak és hol reméli, hogy nyugodtan tudná életé hátralévő napjait leélni.

Tudomásunk szerint — ez az, amit fenti híradásunkhoz hozzáfűzhetünk — Montijo Eugeniának, III. Napoleon volt világszép hitvesének közeli rokonai a Guzman család több tagja tényleg él Romániában, Baia Sprie városkában. Maga Montijo Eugenia is Guzman lányának született és a Montijo név csak előnev volt.

— **A skót „tejkirály”.** Londonból jelentik: Angliában az utóbbi hónapokban soha nem sejtett mértékben terjedt el a tejfogyasztás. Ez a népszerűsítés egyetlen ember, a skót McIntosh érdeme. McIntosh nevét sem ismerte senki két évvel ezelőtt, ma pedig egész Anglia „tejkirálynak” tiszteli. Az élelmes vállalkozó a londoni újságnegyedben, a Fleetstreeten nyitotta meg két évvel ezelőtt az első „tejkocsmát”. A közelben levő igazi kocsmák tulajdonosai nevettek rajta. Ma pedig McIntoshnak Angliában már ezer tejjóvia van. vállalatában majdnem egymillió font töké fekszik és ellátni a rohamosan emelkedő szükségletet. McIntosh nemrégiben elhatározta, hogy át-megy a csatornán túlra és Európában is népszerűsíti a tejfogyasztást. Párisban azért nyitotta meg első fiókját, hogy a világhiállításra átránduló angolok ott is megkapják a megszokott tejadagot.

Ha oly szegény is vagy, mint a templom egere,

— ma, 13-án, 200.- leiel
milliomos lehetsz,

ha sorsjegyet veszel a

WAGONS-LITS "COOK

tőleárusítótól

ARAD, Minorita palota

Bizalom!

Diszkréción!

Tagadhatatlan igazság AZ AURORA SORSJEGYÁRUD a legszerencsésebb

Minden sorsjátéknál ez az áruda a játékosok hatalmas fömegtételle szerencsésé! TEGYEN ON IS EGY PROBAT és meg fog győzödni.

VÁSÁROLJON SORSJEGYET az

AURORA

SORSJEGYÁRUDANAL. A 15. sorsjáték I. osztályának a húzása NOVEMBER 15.-én

Helyi cím:

Casa de Pastrare a Judeului Arad,
(Aradmegyei Takarékpénztár) Bul. Reg. Maria 22.

SPORT KÖZLÖNY

Összeállították az Amefa vasárnapi csapatát

— Legjobb összeállításban érkezik a Rapid Aradra —

Arad, november 12. Hosszu hetek óta nem mutatkozott sportkörökben oly nagy érdeklődés labdarugó mérkőzések iránt, mint amilyen a vasárnapi Rapid — AMEFA mérkőzés iránt sportkörökben mutatkozik. A Rapid csapatát szükségtelen a sportközönségnek bemutatni, mert még mindenkinek élénk emlékezetében él a fővárosi exvasutasok remek játéka, amelyet tavasszal Aradon produkáltak. A válogatott klasszisu Radulescun, Vintilan, Raffinszkyn, Barátkyn és Gogdanon, valamint Moldoveanun kívül főként a fiatalok (Horotan és Păcuraru) azok, akik különös figyelmet érdemelnek és a nagyszerű egyéni erőkből álló csapat remek játékot produkálhat. Szombat reggel érkezik meg a Rapid Aradra és a vasárnapi mérkőzésen a következő összetételű csapattal áll ki az AMEFA ellen:

Petrica Radulescu — Wetzter II., Rosculeț — Vintila, Rasinaru, Raffinszky — Păcuraru, Moldoveanu, Barátky, Horotan, Bogdan.

Az AMEFA pénteken fejezte be az előkészületeket a Rapid elleni mérkőzésre és bár a kedvezőtlen időjárás nem volt tulságosan alkalmas az edzésre, mégis kiadósan fejezték be azt. A csapat összeállítására este került sor és a Rapid elleni csapat az alábbi játékosokból áll:

Szadovszki — Kovács, Buibas, Szurgyi, Szabó Béla, Szaniszló II. — Cucula, Léb, Perneki, Praszler, Batrin.

Jegyek elővételben továbbra is a Szabó Albert-féle üvegkereskedésben kaphatók és a vasárnapi torlódásra való tekintettel ajánlatos még állóhelyekről is elővételben gondoskodni.

Bainoki mérkőzések bírái:

Arad, november 12. Vasárnap Aradon a Rapid — AMEFA kupamérkőzésen kívül egy C-ligás mérkőzést, négy első-osztályú kerületi bajnoki mérkőzést, valamint hat ifjúsági bajnokit bonyolítanak le. A mérkőzések bírójelölése a következő:

Román Serleg:

Rapid — AMEFA, Glória-pálya, 14.30 órákor, bíró: Russu Gabriel dr., határbírók: Chiral és Opreța.

C-liga:

USA — Galvani, AMEFA-pálya, 11 órákor, bíró: Kalmár és Barbu.

Kerületi I. osztály:

CAA — Juventus, CAA-pálya, 9.15 órákor, bíró: Staicu, határbírók: Kubik és Marienuț.

Tricolor — Unirea, Tricolor-pálya, 13.45 órákor, bíró: Ipsilanti, határbírók: Polereczky, Criștea.

SGA — Titanus, Titanus-pálya, 15.15 órákor, bíró: Husztki, határbírók: Karlich és Gábor.

Transilvania — Inteligerea, Tricolor-pálya, 15.30 órákor, bíró: Munteanu, határbírók: Pálffy és Lufai.

Ifjúsági bajnokság:

Unirea — Olimpia, Unirea-pálya, 9.30 órákor, bíró: Ardelean Ioan. Transilvania — Astra, Astra-pálya, 10 órákor, bíró: Ciupuliga. Glória — Fortuna, Glória-pálya 10.30 órákor: bíró: Gombos. CAA — SAG, CAA-pálya, 11.15 órákor, bíró: Virgiliu D. USA — Titanus, AMEFA-pálya, 13 órákor, bíró: Bartha. Hakoah — AMEFA, CAA-pálya, 14.30 órákor, bíró: Mara.

A HERCULES BIRKOZÓCSAPATA vasárnap Timișoara-Temesváron vendég szerepel, ahol a CAMT kitűnő gárdájával méri össze erejét a birkozó csapatbajnoki versenyek során. A CAMT részére a Hercules elleni verseny egyébként válogatóverseny is egyúttal a csehszlovák birkozók elleni mérkőzésre, amely jövő héten kerül lebonyolításra Timișoara-Temesváron. Itt említjük meg, hogy a csehszlovák birkozók a Timișoara-temesvári szereplést megelőzően Oradea-Nagyváradon vendég szerepelnek a Staurianța ellen és erre a mérkőzésre a Staurianța a Hercules két kiváló nehézsúlyú birkozóját Kondorossyt és Szilágyit kérte kölcsön.

Elmaradnak a december 5-iki mérkőzések

București, november 12. A nemzeti bajnokság második csoportjában december 5-re kisorsolt két mérkőzés (Juventus — Ripensia és Venus — Sportul Studentesc) minden valószínűség szerint tavaszra marad, mert — amennyiben Egyiptom hozzájárulása megérkezik a december 10-iki (vagy 12-iki) mérkőzésre, ugyaz országos válogatott csapat már november 29-én utazna Egyiptom felé. A válogatott csapat december 5-én érkezne meg Kairóba, 10-én, vagy 12-én játszana Egyiptom ellen, december 19-én pedig Görögország válogatottjaival mérkőzne. Az FRFA mindenesetre már megsürgette az egyiptomi labdarugósövetség választását a világbajnoki selejtező mérkőzés terminusának meghatározására vonatkozóan.

ARADON VASÁRNAP DELELŐTT rendkívül érdekes C-ligás mérkőzés kerül lebonyolításra: az USA csapata a Timișoara-temesvári Galvani látja vendégül. A Galvani igen nagy játékerőt képviselő együttes, amelyben két kitűnő aradi játékos is szerepel: Neumann (jobbszélső), aki a CAA-ban és Halbauer (középfedezet), aki az SGA-ban rugta a labdát. A mérkőzés délelőtt 11 órákor veszi kezdetét az AMEFA sporttelepén.

AZ ANGOL SZÖVETSÉG erélyes intézkedéseket tett a durva játék megfékezésére. Ezentúl a bírónak be kell írnia jelentésébe azt is, ha durvaság miatt megintette valamelyik játékost. Ha az év folyamán valamelyik játékost háromszor megintették, a harmadiknál nyomban felfüggesztik és pénzbüntetést is kap.

CARNERAT A MÁSODIK MENETBEN KIÜTÖTTÉK! Egyik párisi nyilvános edző-mérkőzésen Delleau francia ökölvívó úgy vágta állon Carnerát, hogy kiszámolták. Ezzel végleg bebizonyosodott, hogy Carnera már nem játszhat szerepet a világbajnokságért.

A GLORIA CSAPATA vasárnap Brailaban a Franco Romana ellen játszik kupamérkőzést. Az aradi csapat pénteken este utazott el 12 játékosal Bozgan Gheorghe sportigazgató és Nádler Henrik edző vezetése mellett. A tizenkét játékos a következő: Theimler, Varjassi, Lupas, Baity, Dobra, Micoala, Igna, Tudor, Fritz, Rohan, Marienuț II., Mercea. Tekintve, hogy Volentir beteg, nem utazott a csapattal és így Lupas fog a hátvéd posztján szerepelni, a csatársorban pedig a helyszínen jelölik ki a balösszekötőt, Rohan, vagy Marienuț II. személyében.

Sidy Thal és A. Tefner

60 tagu művészegyüttesének két napos vendégjátéka a Városi Színházban

J. Sternberg világhírű rendező és dramaturg vezetése alatt Hétfőn november 15-én este 9 órai kezdettel színpadra kerül:

A KINCS

Salom Alechem 3 felvonásos zenés vígjátéka. Zenéjét szerzette: Max Halm. Rendezte: J. Sternberg.

Kedden, november 16-án este 9 órai kezdettel:

A sárga árnyék

című zenés színdarabot mutatják be, amelyen Sidy Thal életének legnagyobb alakítását adja. A darab zenéjét Max Halm szerzette, rendező: J. Sternberg. Három vagon díszlet és kellék, Caramlau és Rohrhofer munkái. Saját zenekar, Kreisler vezetése alatt. A Sidy Thal s. A. Tefner 60 tagu művészegyüttes két napos előadására jegyet elővételben egész nap lehet kapni a színházi pénztárnál.

KOZGAZDASAG

Minden Bucurestibe irányuló tűzifa szállitmány fuvardij-kedvezményt élvez

Az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium a közmunkaügyi és a közlekedésügyi minisztériummal, valamint a vasutak vezérigazgatóságával egyetértésben november 11-iki hatállyal megszüntette azoknak a külön igazolványoknak érvényét, amelyek értelmében a Bucurestibe szállítandó tűzifa fuvardij-kedvezményt élvez. Így tehát péntektől kezdve, függetlenül attól, hogy valaki rendelkezik-e ilyen igazolvánnyal vagy sem, kedvezményes fuvardij mellett szállíthat tűzifát Bucurestibe. Ez a rendkívüli kedvezmény mindaddig marad életben, ameddig 25 ezer vagon tűzifának Bucurestibe való szállítása meg nem történik.

Heti piaci árak Aradon

Az aradi heti piacon buzában csekély volt a felhozatal, ezzel szemben tengerit nagyobb mennyiségben hoztak fel. Az árak a következőképpen alakultak:

Gabonapiac: Buza q. 480—500 lei, tengeri 240—250, árpa 380—400 lei.

Zöldségpiac: Hagyma kg. 3—4 lei., fokhagyma 8—10, burgonya 2—3, csipős zöldpaprika 4 drb. 1 lei, édes zöldpaprika 2 drb. 1 lei, fejes káposzta drb. 4—6 lei, savnyu káposzta kg. 10—12, levesbe való zöldség köteg 1—2, len-cse kg. 8—10, torma 2—3, saláta 3 drb. 1 lei.

Gyümölcsiac: Alma kg. 5—16 lei, körte 7—12, aszalt szilva 10—12, dió 10—12, hámozott dió 40—42.

Baromfiac: Kővér liba párja 230—380 lei, sovány liba 110—140, kővér kacsza 130—180, sovány kacsza 60—90, tyuk 60—90, csirke 25—50, pulyka 160—240, gyöngytyuk 45—65, galamb 10—15 lei. Tojás drb. 1.60—2 lei.

Élőállatpiac: Szarvasmarha kg. 14—16, borjú 25—27, sertés 20—22 lei.

Takarmányiac: Széna q 130—150 lei, kóhere 160—180, szalma 50—55.

Tejtermékek: Tej literje 5—6 lei, tejfel 25—30, vaj kg. 70—90, tehénuró 12—14, juhturó 28—30 lei.

Koncesszionálják a só elárúsítási monopóliumát

A Prezentul jelentése szerint a pénzügyminisztériumban olyan tervet dolgoztak ki, amelynek értelmében koncesszionálják a só-monopóliumot. A terv szerint a só-monopólium koncesszióját a nemrégiben létesített szövetkezeti központ kapná meg. Ugyanez a terv azonban arra is módot nyújt, hogy a szövetkezeti központ a só-elosztás-monopóliumát tovább adja valamely magánvállalatnak. A Prezentul a tervezetet élesen bírálja és megállapítja, hogy az föltétlenül káros lenne az állam szempontjából, de egyben a fogyasztók megterhelését is jelentené, mert minden bizonnyal maga után vonná a só árának emelését.

— **Súlyos bonyodalmak a borszállítás körül.** A szövetkezetiügyi minisztériumhoz több panasz érkezett be, melyek szerint a vasut nem bocsájta rendelkezésükre a rendelőknek a borszállításhoz szükséges koccsikat. Odobesti, Focsan és Palesti állomásokon 400 vagon bor várja az elszállítását. A minisztérium most utasította a vasutat, hogy a jövőben a borszállítások iránt nagyobb figyelmet tanúsítsanak és azonnal adják meg a szükséges koccsikat.

Ön Párisban nem védetlen!

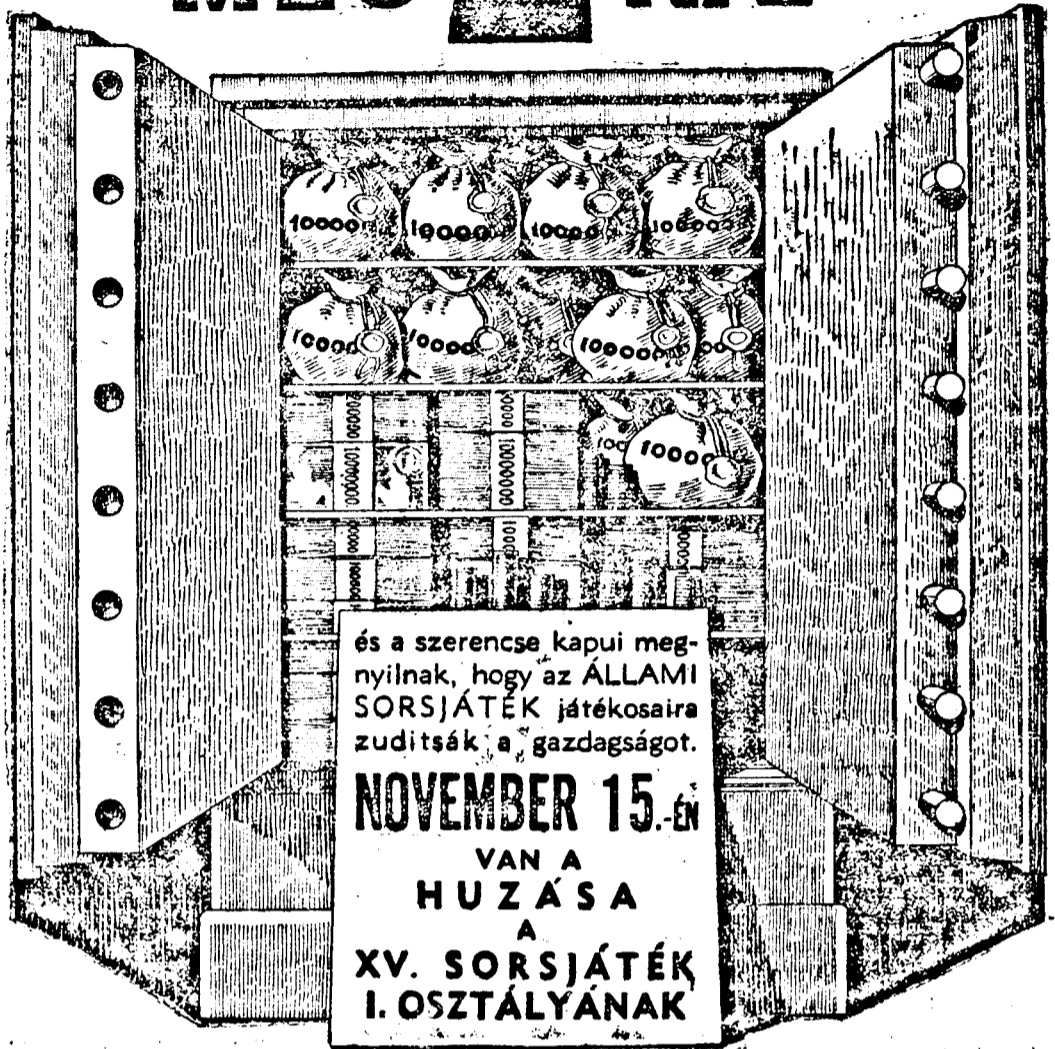
Minden gyógyszerértésben kapható az

OLLA GUINI

A borsalmát igazoló bevált márka!

MÉG 2 NAP

és a szerencse kapui megnyílnak, hogy az ÁLLAMI SORSJÁTÉK játékosaira zudítsák a gazdagságot.

NOVEMBER 15-ÉN

VAN A HUZÁSA

A XV. SORSJÁTÉK I. OSZTÁLYÁNAK

Colectura Oficiala Arad
Bratianu-uca 3. sz. Telefon: 21-89

Uj árucikkek kompenzációs kivitelét engedélyezik

Az utóbbi időben egyre inkább tapasztalható, hogy kevés az ugynevezett A-listában felsorolt olyan árucikkek száma, melyek kivitelét kompenzációs uton is engedélyezik. Ezért az a vélemény alakult ki, hogy helyes lenne, ha a listát kiegészítenék és újabb cikkek kompenzációs kivitelét engedélyeznék.

Elsősorban arról lenne szó, hogy megengedjék az olajpogácsák kompenzációs kivitelét, még pedig oly módon, hogy ezek értékének 40 százaléka devizákban folyjon be és ezt átengedjék a Banca Naționalănak. Ugyancsak szó van arról is, hogy a lóhere kompenzációs kivitelét is engedélyezik. Ennek esetében 30

százalék devizát kellene átadni a Banca Naționalănak. Ezekre a tervek vonatkozóan már a legközelebbi jövőben meghozza döntését a kormány gazdasági bizottsága.

Jelenleg a lóherét Németországba exportáljuk, ahonnan viszont a németek azt újra exportálják az Egyesült Államokba. Abban az esetben, ha a kormány hozzájárul a lóhere kompenzációs kiviteléhez, akkor ez közvetlenül történhetik az Egyesült Államokba és az itteni exportőrök árujuk egy részéért dollárt kaphatnak, amelyet 177-es árfolyamon értékesíthetnek.

A buzakiviteli prémium törvény útján való szabályozását kérik az exportőrök

A gabonapiac az utóbbi időben nyugtalanság uralkodik és az üzletkötések szünetelnek. Ez a nyugtalanság nagymértékben a nemzetközi piacok bizonytalanságával magyarázható. Az importőrök tartózkodó magatartást tanúsítanak, annak ellenére, hogy Németországnak, Belgiumnak, Angliának kétségbevonhatatlanul nagyobb mennyiségű búzára van szüksége. Sőt Olaszország is amelyről pedig olyan hírek terjedtek el, hogy 800 ezer vagonos rekordtermés volt gabonaneműekben, bevételre szorul, főleg tengeriben. A jelek szerint tehát, rövidesen meg kell indulnia a nemzetközi piacokon a keresletnek. A késői keresletnek azonban az a hátránya, hogy abból a dumai kikötőknek már kevés haszna lesz mert addig bezárul a folyami hajózás.

Brailában a 78 kilógrommos hektóliter súlyu buza árfolyama 50.000—50.500 lei. Az ország belsejében azonban magasabb árak érhetők el és ezért az a különös helyzet állott be, hogy a már kikötőben lévő árak egy részét vissza vitték Olteniába, sőt Timisoara-Temesvárra is. Az exportőrök körében erőteljes mozgalom indult meg annak érdekében, hogy a kormány törvény útján rendszeresítse a kiviteli prémiumok rendszerét. Abban az esetben, azonban, ha erre nem volna mód, akkor azt kérik, hogy ennek a prémiumnak összegét a jövőben ne fizessék ki az exportőrök a termelőknek, hanem vonják le a 7000 leies prémiumot a buza árából és ezt a 7000 leit a termelő közvetlenül az államtól hajtsa be.

Rádió műsor

SZOMBAT, NOVEMBER 13.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási és orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde, rádióhíradó. 14.30: Hanglemezek. 15: Külföldi aktualitások. 17: Országóróra. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Hanglemezek. 19: Előadás. 19.15: Szalonzene. 20.15: Rádióegyetem. 20.35: Aida Helta énekel. 21: Rádió-pósta. 21.15: Ghindă-jazz. 22.30: Rádióhíradó, sport. 22.45: Titi Constantinescu zenekara. 23.45: Hírek francia és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 1.05: Szalonzene. 1.30: Hírek. 2.30: Hanglemezek. 3.40: Hírek. 5.15: Harsányi Gizi meséje. 5.45: Hírek. 6: „Mit üzen a rádió?” 6.30: Suki Tóni és cigányzenekara. 7.35: „Hangképek a hollandiai jamboreről. 8.25: Fischer Annie zongorázik. 9: „A vén bakancsos és fia a huszár”. Népszínmű 3 felvonásban. 10.45: Hírek, időjárásjelentés. 11.10: Farkas Jenő és cigányzenekara. 12.10: Garay György és jazzzenekara. 1.05: Hírek.

Budapest II. Mezőgazdasági félóra. 7.30: Hanglemezek. 8.45: Honvédzene. 10.05: Hírek, löversenyeredmények.

VASÁRNAP, NOVEMBER 14.

Bucuresti. 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási és orvosi tanácsok. 9.55: Szentmise közvetítés. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Vasile Julea zenekara. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.25: A hangverseny folytatása. 15: Gazdasági tanácsadók. 15.15: Román zene. 15.45: Beszélgetés földművelőkkel. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Katonazenekar. 19: Orvosi ujdón-

ságok. 19.15: Tánc zene. 19.50: Sport, technikai eredmények. 20: Const. Gane előadása. 20.20: Tánc zene. 21: „Angot asszony leánya” opera 3 felvonásban. Az I. szünetben: Rádióhíradó. A II. szünetben: Sporteredmények. 23.30: Szórakoztató zene.

Budapest I. 10: Unitárius istentisztelet. 10.45: Hírek. 11: Katolikus istentisztelet. 12.15: Evangélikus istentisztelet. 13.30: Operazenekar. 15: Le-mezek. 15.50: A magyar-sváji labdarugómezőzés közvetítése. 16.50: Áltástalan Zeneszék Szim-fónikus zenekara. 17.20: Suhajda Jenő előadása. 18: Ketter Ernő zongorázik. 18.30: Hankó Béla dr. előadása. 19: R. Matócsy Margit magyar nótákat énekel. 20: Tóth László dr. elbeszélése. 20.30: A rádió szalonzene-kara. 21.15: Sportered-mények. 21.30: „Londonból—Bánfalvára”. Hang-játék. 22.25: Hírek. 22.45: Budapesti Hangver-seny Zenekar. 23.45: Virány László jazzzenekara. 24.30: Huszonégytagú cigánygyerek zenekara muzsikál. 1.05: Hírek külföldre.

Budapest II. 12.30: Szalónótás. 15.50: Szimfónikus zenekar. 17.20: Hanglemezek. 19.30: Csuka Zoltán és Fodor József verseikből adnak elő. 20: A rádió szalonzene-kara. 20.30: G. Réthy Pál előadása. 21.35: Balázs Gyula dr. magyar nótákat zongorázik. 21.40: Hanglemezek. 22.45: Löversenyered-mények.

Betörtek

egy aradi kereskedő lakásába

Oprin Petru kereskedő Cercetasilor ucca 7. szám alatti lakásába a délelőtti órákban ismeretlen tettes álkulcs segítségével behatolt és onnan 25.000 lei készpénzt és 10.000 lei értékű ékszert vitt magával. A tettes kézrekerítésére megindult a nyomozás.

Közlekedési baleset

Tegnap este újabb közlekedési baleset történt Aradon. A 117-es forgalmi rendszámú szer-kér, amelyet Rognean Sava fuvaros hajtott, a Bratianu ucca 1. számú háza előtt összeütközött a 228-as aradi bérautóval. Az összeütközés következtében az autó egyik ablaka összetört. A baleset ügyében a rendőrség vizsgálatot indított.

HATSCHEK INGATLANFORGALMI IRODA

Arad, Blv. Carol 46. (Lakás ugyanott)

Elsősős ajánlatai:

MAGÁNHAZAK:

CLOSCA UCCA közelében félemeletes új 4-szobás (elő-, fürdő-, cselédsz. parkett, sou-terrain, portáslakás) kedv. fiz. fekt. 650 ezer. KÖRÜNYI új összkomfortos 3-szobás (elő-, fürdősz., parkett, esslg. rollók, portáslakás 580 ezer. JANCEJ TÉRHEZ közel magasföldsztes alapincézett 4-szobás, fürdő-, elősz. parkett, portáslakás 400 ezer. — MURESRA néző alá-pincézett összkomfortos villa, villarayon leg-szebb helyén 400 ezer. ERDÉSZETI PALO-TÁHOZ közel magasföldsztes 4-szobás, elő-, fürdősz., parkett, esslg. rollók 380 ezer. OR-TUTAI PALOTÁHOZ közel 4-szobás fürdősz-val 350 ezer. U. O. 3-szobás fürdősz-val 300 ezer. CETATEA VECHEN alapincézett ma-gasföldsztes 3-szobás folyóvíz sílfolyással, für-dősz. 300 ezer. VIZTORONY táján alapincézett 2-szobás, elő-, fürdősz. nyárikonyhával, esslg. rollók 230 ezer. V. ERZSÉBET MOZIHOZ kö-zel új magasföldsztes 2-szobás, fürdősz-val 220 ezer. KÜLVÁROSI 5-szobás fürdő-, elősz-val, folyóvíz s lefolyás, esslg. rollók, cserépkályhák 200 ezer. GYERMEKKÖRHÁZHOZ közel 3-szobás, fürdőszobával, folyóvíz és lefolyással, esslg. rollók, cserépkályhák, kert 165 ezer. MU-RASELI új 2-szobás, elő-, fürdősz. folyóvíz s lefolyás, külön kis lakással 125 ezer. MIKALA-KAI magasföldsztes villaszerű 2-szobás 65 ezer.

Razziákat kezdenek az aradi „fekete rádiók” leleplezésére

Aradon ismét általános ellenőrzés kezdődött a „fekete” rádiók felkutatására. A Rádió Társaság emberei házról-házra járva végzik razziájukat és mindazokat, akiknél bejelentés nélküli rádiót találnak, szigorúan megbírságo-lják, s az elmaradt rádióilleték után 30 száza-lékos kamatot számitanak.

APRÓ HIRDETÉSEK

EGY APRÓHIRDETÉS ARA 10 SZÓIG **20 lei** MINDEN TOVABBÍ SZÓ 2 LEI.

HAZASSÁG

Birtokoscsalád 860 lánca birtokkal, szeszgyárral, benősülési lehetőséggel, készpénzhozománnyal férjhezadna 20 éves csinos leányát. Érdeklődőknek arcképét megküldi Bizony Ferenc házasságközvetítő Timișoara Str. Lenau No. 12. 5994

ALKALMAZÁS

Mindenesleány 15-re felvétetik. Jelentkezni Bul. Dragalina 16. I. em. ajtó 9. 21553

Keresek kéttágu családhoz, jólfőző megbízható, mindenest. Cim a kiadó-ban. 5959

Megbízható mindenest szakácsnő mel-lé keresek jó fizetéssel azonnalra. Cim Niedermann Str. Barițiu 33. 6034

Jólfőző mindenest éves bizonyítvány-nyal kéttágu családhoz felvétetik. Cim a kiadói hivatalban. 6037

Tisztességes, ügyes bejáró mindenest keresek. Bul. Carol 83. II. em. 10. 6036

Fiatalember inkasszáznak felvéte-tik. Garancia szükséges. Cim a ki-adóban. 21573

LAKÁS

Kétszoba, fürdőszoba I. em. lakás azonnalra kiadó. Str. Duca 4. 21551

Kiadó a főúton, különbejáratu, üres szoba: szövetláccal. Cim a kiadóban. 5958

Fiatallázas pár különbejáratu buto-rozott szobát keres nov. 15-re. Cim a kiadóban. 6035

Első emeleti 6 szobás lakás, minden komforttal kiadó. Cim a kiadóban. 21576

VÉTEL

Jókarban lévő kovács-szerszámokat megvételre keresek. Str. Andrei Mu-reșanu 7/9. Házmeztérnél. 6026

Rövid és hosszú zongorákat bármil-lyen állapotban veszek készpénzért. Cimeket Steiner St. Gojdu 5 sz. 21513

Egy jó állapotban levő 1. számú Wertheim-cassa sürgősen megvételre kerestetik. Cim a kiadóban. 5876

Ócska varrógépeket veszek legmagas-sabb árban Beregi mecanic Cal. Ba-natului 5. Patika soron. 6030

BUTOR

Egy szép paliszánder ebédli ocsón eladó. Str. Colonel Páulian 4. 6029

Komplett diófaháló masszív 2800, vil-gásos háló 2900, sezlón 450, ebédli-kredenc 950, nagy férfi szabógép 1900 leiert eladó Gojdu ucca 5 sz. Steiner. 21562

ELADÁS

6.50 lei ujbó, ugyanott szőlő, dió, mandula, vörös, asz-szu, óbor, ürmös, kapható Str. Stro-escu 7. 21557

Méhcsaládok kasban és kaptárban el-adók. Biró János, Zimandul-Nou. 6027

2800 leiert egy bécsi gyártmányú zongora sürgősen eladó. Gojdu ucca 5 szám. Steiner. 21572

Falkötő — U traverzasak építkezés-hez alkalmasak, ocsón eladók. Oxi-gényár. Telefon 15—05. 21570

Modern 2+1 lámpás hálózati készülék eladó. Megtekinthető a délutáni órákban. Cim: Sinagogei ucca 2—4. (Neolog zsidó templom mellett).

KÜLÖNFÉLE

Beraktározási raktárban minden fe-lőlőség mellett tiszta helyiségben la-kásberendezések beraktározhatók. Előleget is folvósítok. Sürgősen és nagyon jutányosan eladó teplotnak, vagy klubnak megfelelő magashátú karos-székek, továbbá egy nagy üveg-fal és egy uriszoba. Megvételre kere-sek használt írógépet, rossz állapot-ban is lehet Str. Moise Nicoara No. 9—11. 21559

Hálószoba 3200 leitől, ebédli 3000, ottománok 600, előszoba fal 300, bör-garnitúra 500, konyhák 1200, réz-ágy 1200, Lexikon 1200, tükrök, sző-nyegek, disztárgvak, csillárok cassa, írógép, varrógép stb. Zálogkölesönt folyósítunk, hosszabbítunk. Készpénz-ért megvesszük eladó tárgyait, lakás berendezését. Comisio üzlet, Dacia kávéház mellett.

Arverés a timișoara-i-temesvári zálog házban. Hosszabbítások f. 27-ig a Comisio üzletben rendezendők, Dacia kávéház mellett. 6019

2 szobás,

gőztűtéses, összkomfortos lakás, azonnalra kiadó Piata Catedralei 5.

Haláleset elutazás, költöz-ködésből kifolyólag veszek kész-pénzért ócska butorokat, ruha-neműeket, ágyneműt, matracot, szőnyegket, varrógépet, egész lakberendezést, rövid- és hosszú zongorákat, könyveket, makula-tura papírt, ócskavasat, padias-tolmit. Vásárolok lakásban és padiason heverő bármilyen fe-lesleges hoimit, lim-lomot, stb. Vidékre is megyek. Cimeket la-kásomra. Levelezőlap vagy sze-mélyes hívásra házhoz jövök. Gojdu-ucca 5. Steiner Sandor.

A szerkesztésért
Dr. STAUBER JÁNOS
felel

HUNGARIA NAGYSZALLODA BUDAPEST

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
Táviratcim: „HUNGARIOTELE”.